

Programma

Nationaal Congres Beheer Openbare Ruimte

Versie 201113

09.15-10.00	Ontvangst, registratie & koffie
	<p>– <i>plenair</i> –</p> <p>In het plenaire programma wordt duidelijk dat u als beheerder openbare ruimte nog veel directer kunt sturen op de beleving en tevredenheid van gebruikers.</p>
10.00-10.10	<p>Opening: Charlie Aptroot, Burgemeester gastgemeente Zoetermeer</p> <p>Over de waarde van goed beheer van de openbare ruimte en de uitdagingen in de komende periode.</p>
10.10-10.15	Dagvoorzitter: Silvia de Ronde Bresser van Kracht in NL
10.15-10.40	<p>Hoofdspreker: Mark van Hagen, senior projectleider onderzoek NS</p> <p>‘Tevredenheid bepaalt de kwaliteit’</p> <p>De beleving van de openbare ruimte vindt bewust, maar vooral onbewust plaats. Zowel de bewuste als de onbewuste waarneming beïnvloeden de emotionele beleving, de beoordeling van de ruimte en het gedrag ter plaatse. Bij het ontwerp van de openbare ruimte is het van belang te beseffen dat mensen zich doorgaans in twee soorten “mental states” bevinden: of men is doelgericht, serieus en geconcentreerd of men is niet doelgericht, speelser en minder geconcentreerd. Deze mentale staten bepalen in belangrijke mate hoe de omgeving wordt beleefd. Een inrichting die niet past bij de mentale staat van de bezoekers leidt tot stress of verveling. Voor ontwerp en onderhoud van de openbare ruimte is het daarom belangrijk te beseffen wat de primaire functie van de ruimte is en de omgevingsprikkels af te stemmen die passen bij de mentale staat van de bezoekers.</p>
10.40-11.00	<p>Trends en ontwikkelingen</p> <p>Arie Cees de Jong (Gemeente Zoetermeer), Martijn van der Steen (NSOB), Ruud van Rossem (Ministerie van IenM) en Roy Pillen (Ministerie van Defensie) geven hun visie op de toekomst van het beheer openbare ruimte aan de hand van de hoofdonderwerpen innovatief beheer, de omwenteling naar een participatiesamenleving, informatiemanagement, contracteren en regiesturing.</p>
11.00-11.20	Koffie
	<p>– <i>4 parallele sessies</i> –</p> <p>In de deelsessies een verdieping van de hoofdonderwerpen en aandacht voor actuele thema's in het beheer van de openbare ruimte</p>
11.20-12.10	Deelsessies ronde 1 ^{*)}
12.10-13.15	Lunch
13.15-14.00	<p>– <i>plenair</i> –</p> <p>‘Netwerken’, Patrick van Domburg, wethouder Wijk- en buurtbeheer, Zoetermeer</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ over het belang van netwerken voor de beheerder, en hoe u dat doet. ➤ zelf aan de slag ➤ experts uit diverse netwerken aan het woord
	- <i>4 parallele sessies</i> -

14.00-14.50	Deelsessies ronde 2 ⁾
14.50-15.10	Koffie
15.10-16.00	Deelsessies ronde 3 ⁾
	- <i>plenair</i> -
16.00-16.25	Verkiezing ' Beste Beheerteam van Nederland '. Uitreiking door Peter de Visser , hoofd Stadsbeheer gemeente Zoetermeer <ul style="list-style-type: none"> ➤ Wat kunnen we leren van elkaar en uit de praktijk: Presentatie door drie genomineerden ➤ Uitreiking prijzen
16.25-16.45	MYSTERY GUEST
16.45 uur	Afsluiting en borrel

⁾ Toelichting deelsessies; zie volgende pagina's

Programma deelsessies

(wijzigingen onder voorbehoud)

RONDE 1: 11.20-12.10 uur

"Nieuwe orde" in beheer: publiek-private samenwerking Stadshart Zoetermeer

Monique van Geemert (shopping centre manager, Unibail-Rodamco), Arie Cees de Jong (bureau manager Regie Stadsbeheer, Gemeente Zoetermeer, Martin van der Zwan (directeur, PLANterra)

De huidige tijd vraagt om samenwerking tussen meerdere belanghebbenden in de openbare ruimte. In Zoetermeer krijgt deze publiek-private samenwerking o.a. vorm bij de ontwikkeling, realisatie en het beheer van het Stadshart met de belangrijkste belegger en ontwikkelaar Unibail Rodamco. In deze deelsessie willen wij graag met u verkennen waar deze samenwerking ons kan brengen.

De gezamenlijke opgave is de traditionele rolverdeling achter ons te laten en op zoek te gaan naar een "nieuwe orde" in beheer. Moet de overheid niet meer afstand nemen tot de uitvoering en bijvoorbeeld het beheer, toezicht en handhaving overlaten aan de markt? Heeft de markt niet meer belang bij een adequaat parkeerbeheer, regulering van het fietsverkeer en uitgifte van vergunningen voor terrassen en evenementen etc.? Kortom, hoever zijn partijen bereid te gaan, wat zijn de grootste kansen en welke de risico's? Deze verkenning willen wij graag samen met u uitvoeren in een interactieve deelsessie.

Vragen en dilemma's bij participatie

Martijn van der Steen (adjunct directeur, Nederlandse School voor Openbaar Bestuur)

Publieke waarde komt steeds meer van onderop. Door individuele burgers, sociaal ondernemers en maatschappelijke verbanden, die op eigen initiatief, op eigen voorwaarden en met eigen doelen het publieke domein betreden. Hierdoor verandert niet alleen het vakgebied openbare ruimte, maar de hele samenleving.

Martijn van der Steen van de Nederlandse School voor Openbaar Bestuur vertelt hoe het sturen in de participatiesamenleving gaat om verbinden, koppelen en meedoen, maar vooral ook om loslaten, aanzien en afblijven. Dat vergt een omslag om in de manier van werken bij de overheid. Graag vertelt Martijn over de vragen en dilemma's die dit met zich meebrengt, en gaat hij met de zaal in gesprek hoe je hiermee om kan gaan bij het beheer van de openbare ruimte.

De voordelen van BGT-IMGeo en IMBOR voor de beheerder

Ruud van Rossem (programmamanager BGT, Ministerie van IenM), Alfons Schuurmans (Schuurmansgroep), Michiel Pouwels (senior consultant beheer openbare ruimte en infrastructuur, CROW)

1/1/2016 is het verplicht: de digitale openbare ruimte wordt ingedeeld volgens BGT-IMGeo. Welke voordelen heeft dit voor de beheerder? En welke rol speelt de beheerder, samen met zijn of haar Geo-collega? Het Ministerie van I&M geeft de stand van zaken, en legt uit. CROW sluit aan met de ontwikkeling van het IMBOR en geeft een voorbeeld vanuit de wegbeheersystematiek.

Regiesturing met beeldkwaliteit openbare ruimte

Roy Pillen (senior adviseur vastgoed, Ministerie van Defensie), Carlo Verheul (adviseur Beheer Stedelijk Groen, Ministerie van Defensie), Wilbert de Laat (hoofd bedrijfsvoering en ondersteuning, gemeente 's-Hertogenbosch)

Overheden sturen steeds nadrukkelijker op de kwaliteit van de buitenruimte. Roy Pillen vertelt hoe de Dienst Vastgoed Defensie beeldkwaliteit heeft opgenomen in hun Richtlijn Buitenruimte om hiermee de regie te voeren over inrichtingsniveaus en beheerniveaus van hun gebieden en terreinen. Vervolgens vertelt Wilbert de Laat hoe de gemeente Den Bosch de kwaliteit van hun openbare ruimte aanstuurt en monitort, zowel objectief als subjectief. Met 4 andere Brabantse gemeenten is nu zelfs een project gestart om de kwaliteitsmonitoring van de beeldkwaliteit en bewonerstevredenheid gezamenlijk te monitoren en te benchmarken. De sprekers gaan vervolgens graag met de zaal in discussie hoe de kwaliteit van de openbare ruimte het beste aangestuurd kan worden.

RONDE 2: 14.00-14.50

Mandelabrug: lelijkste plek van Nederland samen opgeknapt

Remco de Bruijn (projectmanager aanpak omgeving Mandelabrug, Gemeente Zoetermeer), Marijke Embregts (adviseur Ruimtelijk Beheer en Leefomgeving, Oranjewoud), Theus van den Broek (senior adviseur beheer, Oranjewoud)

De Nelson Mandelabrug in Zoetermeer werd uitgeroepen tot één van de lelijkste plekken van Nederland door kijkers van het VPRO-programma 'Slag om Nederland'. Veel gebieden in Nederland zijn als het ware "uitbeheerd". Ze zijn eigenlijk toe aan vervanging, maar grootschalige vernieuwing is meestal geen optie. Oranjewoud bedacht een praktische tool om met een grote groep betrokkenen te kijken naar de meest effectieve en gedragen, maar ook minst kostbare maatregelen, om een plek aan te pakken.

Dordrecht Stadspolder: sturen op basis van bewonerstevredenheid

Mevrouw R. Reynvaan (wethouder, gemeente Dordrecht), Joop Veth (bureauhoofd B&A, gemeente Dordrecht), Lars Tambour (projectleider sr., BTL Advies)

In het verleden maakte de gemeente Dordrecht - net als veel andere gemeenten - vaste afspraken met een aannemer om onderhoud in de woonomgeving uit te voeren. Deze afspraken vormen nog altijd de basis. Maar in 2013 en 2014 wordt de aannemer beoordeeld op bewonerstevredenheid. Welke werkzaamheden en resultaten zijn nu van belang voor de bewoners van de wijk Stadspolder? De aannemer gaat in overleg met de burger meer maatwerk realiseren in de directe woonomgeving, waarbij initiatiefnemers samen met hun bureaus het onderhoud in hun eigen straat kunnen vormgeven. In deze sessie wordt vooral ingegaan op de:

- Toekomstvisie Dordrecht bewonerstevredenheid: incident of trend?
- Bewonerstevredenheid zakelijk verwerken in een contract

Assetmanagement of professioneel beheer?

Farlie Moenné (teamcoördinator vakgroep Civiel, gemeente Nieuwegein), Eddy Westdijk (senior projectmanager Beheer Openbare Ruimte en Infrastructuur, CROW)

Wat heb ik als decentrale overheid aan Assetmanagement? Ik beheer 'mijn assets' toch al goed? Hoe kan het nog professioneler? Assetmanagement betreft de activiteiten waarmee een organisatie uitvoering geeft aan het optimaal beheren van de assets en de daarmee verbonden prestaties, risico's en investeringen gedurende de gehele levenscyclus. Met als doel het realiseren van het strategische bedrijfsplan en de doelstellingen van de organisatie. Assetmanagement in de praktijk: een kijkje in de keuken van koplopers!

Boomveiligheid: aansprakelijkheid en gegevensregistratie

Mr. Jilles van Zinderen (advocaat, Broekman Advocaten), Esther de Mooy (Centraal Beheer Achmea), Henry Kuppen (directeur Kuppen Boomverzorging, lid Branchevereniging VHG)

Wat moet precies worden geïnventariseerd bij een 'VTA- of boomveiligheidscontrole'. Welke gegevens moet de boomeigenaar vastleggen i.v.m. de 'zorgplicht'? U krijgt een toelichting op de vereisten vanuit de juridische en verzekeringstechnische afhandeling, en de informatie die de boomeigenaar moet kunnen overleggen bij claims. De nieuwe CROW-standaard 'Boomveiligheidsregistratie' biedt houvast.

RONDE 3: 15.10-16.00

Stad Koblenz: Bedrijfsmatige aanpak beheer bespaart geld.

Herr Rüdiger Dittmar (hoofd Groen, Stadt Koblenz), Hans Gageler (senior consultant, TSD Automatisering)

De stad Koblenz heeft een succesvolle omslag gemaakt van het beheer openbare ruimte en groenbeheer naar een veel bedrijfsmatiger aanpak. Het resultaat is efficiëntere stuurmechanismen buiten en betere controle-instrumenten binnen, waardoor ook veel geld wordt bespaard. Het wordt gezien als schoolvoorbeeld in Duitsland. Inmiddels heeft de stad meerdere jaren ervaringscijfers. Wat kunnen wij ervan leren?

Hoe houdt je de regie in de DOE-democratie? Het regie-participatiemodel van Gemeente Schoon

Judith Harrewijn (projectleider regie en participatie, Gemeente Schoon), Jeroen Groenendal (groenbeheerder, gemeente Bergen op Zoom), Fred Fraikin (buurtmeester, gemeente Amsterdam, stadsdeel Noord), Coos Langenkamp (projectleider Noord-Netjes, gemeente Amsterdam, stadsdeel Noord)

Burgerparticipatie is nauwelijks meer een trend te noemen. Maar hoe hou je grip op participatie in de openbare ruimte? Initieer en stimuleer je als gemeente participatie? Regisseer je, of geef je ruimte aan de verzoeken van burgers, en bedrijven in hun initiatieven? Een duidelijke visie op participatie helpt acties te stroomlijnen. Een nieuw ontwikkeld regie-participatiemodel van Gemeente Schoon geeft concrete stappen om te werken naar een structurele aanpak voor participatie. Twee gemeenten vertellen hun ervaringen hoe elk op eigen wijze met het regie-participatiemodel aan de slag is gegaan. Dit doen we aan de hand van het thema zwerfafval in de openbare ruimte.

Beheer; sturen op emotie

Diederik Notenboom (manager openbare ruimte, Beheerorganisatie Meerlanden), Henny de Wit (Aanzet advies en begeleiding)

Techniek maakt plaats voor emotie. De tevredenheid van de burger wordt de belangrijkste pijler van een beheerorganisatie. De Meerlanden, de gezamenlijke beheerorganisatie van 9 gemeenten waaronder Aalsmeer, Haarlemmermeer en Heemstede, heeft zijn visie op de toekomst klaar. In deze sessie delen Diederik Notenboom, manager Openbare Ruimte van De Meerlanden en Ruud Zethof, hoofd Openbare Ruimte van de gemeente Huizen, hun plannen, aanpak en ervaringen.

Contracten: loslaten of vastleggen?

Jos Kroets (adviseur projectmanagement in de buitenruimte, IPC Groene Ruimte), Martin Visser (projectleider, gemeente Hoorn), Walter Suy (senior projectmanager CROW), Egbert Roozen (directeur, Branchevereniging VHG)

Er is steeds meer behoefte om taken en verantwoordelijkheden bij de opdrachtnemer neer te leggen. Kies je dan voor het traditionele RAW-bestek, een geïntegreerde contractvorm of een hybride vorm? Hoe regel je dan goed de rollen, taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden. Theorie van CROW in de praktijk toegepast. Bij het bouwrijp maken van het plan Bangert & Oosterpolder heeft de gemeente Hoorn de uitdaging om voor een groot deel zelf te sturen en voor een klein deel de aannemer vrijheid te laten opgelost met een hybride contract. Neem kennis van de overwegingen en de ervaringen.

Contracten opstellen is niet alleen een technische zaak, maar vraagt ook om vertrouwen. Branchevereniging VHG geeft een toelichting op het Manifest 'Samen verantwoordelijk bij aanbestedingen in het groen'. Daarin wordt omschreven dat verantwoordelijk marktgedrag bij aanbestedingen gedragen zal worden door opdrachtgevers, aannemers en hun werknemers en het vertrekpunt is voor ieders handelen.